

LÁI XE ĂN BÓT VÀI LÍT XĂNG MỖI CHUYẾN: CHUYỆN NHỎ HAY TỘI THAM Ô?

BẢN ÁN PHÚC THẨM 278/2025/HS-PT

Căn cứ: Bản án 278/2025/HS-PT ngày 10/9/2025 · Bộ luật Hình sự 2015

Bài học cho doanh nghiệp, doanh nghiệp FDI và người lao động

Mỗi lần vài lít, cộng lại thành 441 triệu đồng và 13 người bị kết án

3–4 lít

nhiên liệu mỗi lần chiếm đoạt, tương ứng vài chục nghìn đồng

150.000 đ

đến 500.000đ mỗi người mỗi tháng, chia nhau bằng tiền mặt

441,55 triệu

tổng số tiền 13 người chiếm đoạt trong gần 10 năm

24–36 tháng

tù giam mức phúc thẩm tuyên cho 11 người kháng cáo, không ai được án treo

Người phạm tội là 12 lái xe của một công ty 100% vốn Hàn Quốc tại Thái Nguyên và 1 nhân viên cửa hàng xăng dầu bên ngoài công ty. **Tất cả đều bị kết án về tội "Tham ô tài sản"**.

CĂN CỨ: Bản án 278/2025/HS-PT ngày 10/9/2025 của Tòa phúc thẩm TAND tối cao tại Hà Nội (Nội dung vụ án; Quyết định)

CÂU CHUYỆN

12 lái xe, 1 nhân viên cây xăng và gần 10 năm "ăn bớt" nhiên liệu

Công ty G (100% vốn Hàn Quốc, sản xuất linh kiện điện tử) dùng 8 xe ô tô và ký hợp đồng lao động với 12 lái xe. Công ty **cấp nhiên liệu theo đề nghị của lái xe, không khoán định mức, không giao xe cố định cho một người.**

GIAI ĐOẠN 1 (2014–2020): TUA SỐ KM, HÚT XĂNG

Lái xe K học cách lắp thiết bị "tẩu" làm tăng không số km trên đồng hồ, rồi thông tin cho các lái xe khác cùng làm theo. Số km báo cáo cho 4 tuyến cố định cao hơn thực tế khoảng 16–27 km; phần xăng dư được **hút ra bán ven đường.**

GIAI ĐOẠN 2 (2021–2023): GHI KHÔNG Ở CÂY XĂNG

Nhân viên Tổng vụ thường vắng mặt khi đổ nhiên liệu. Các lái xe móc nối nhân viên cửa hàng xăng dầu H7 **ghi không thêm số lít vào sổ của công ty.**

Công ty thanh toán cuối tháng như thường lệ; H7 bán lại phần nhiên liệu này, hưởng 3.000 đ/lít.

Đầu tháng 01/2024: công ty kiểm tra việc sử dụng nhiên liệu. Các lái xe dừng ghi không, tự tháo thiết bị và báo cáo đúng số km.

CĂN CỨ: Bản án 278/2025/HS-PT, phần Nội dung vụ án

KẾT QUẢ XÉT XỬ

Phúc thẩm giảm 6 tháng tù, nhưng không ai được hưởng án treo

Bị cáo	Sơ thẩm (20/2025/HS-ST)	Phúc thẩm (278/2025/HS-PT)
S3 (có nhân thân xấu)	42 tháng tù	36 tháng tù
T4, V1, L4, L, S	36 tháng tù	30 tháng tù
V, D, H1, T8, H7 (nhân viên cây xăng)	30 tháng tù	24 tháng tù

Hai bị cáo K (người khởi xướng, vai trò chính) và H8 không kháng cáo; bản án sơ thẩm đối với hai người này đã có hiệu lực.

VIỆN KIỂM SÁT ĐỀ NGHỊ

Giữ nguyên hình phạt sơ thẩm vì các bị cáo **không có tình tiết giảm nhẹ đặc biệt** ở cấp phúc thẩm.

TÒA PHÚC THẨM QUYẾT ĐỊNH

Chấp nhận một phần kháng cáo: **giảm 6 tháng tù mỗi người**, không chấp nhận xin hưởng án treo.

CĂN CỨ: Bản án 278/2025/HS-PT, phần Nhận định [3], [4] và Quyết định mục 1, 2

PHÂN TÍCH 1

Lái xe của doanh nghiệp tư nhân cũng có thể phạm tội tham ô?

CÓ. Tội tham ô không chỉ áp dụng cho cán bộ, công chức. Bộ luật Hình sự mở rộng sang doanh nghiệp ngoài Nhà nước và định nghĩa "người có chức vụ" rất rộng:

DOANH NGHIỆP NGOÀI NHÀ NƯỚC

"Người có chức vụ, quyền hạn trong các doanh nghiệp, tổ chức ngoài Nhà nước mà tham ô tài sản, thì bị xử lý theo quy định tại Điều này."

(Điều 353.6 BLHS)

"NGƯỜI CÓ CHỨC VỤ" GỒM CẢ NGƯỜI LÀM THEO HỢP ĐỒNG

Là người **do bổ nhiệm, bầu cử, do hợp đồng** hoặc hình thức khác, có hưởng lương hoặc không, được giao một nhiệm vụ nhất định và có quyền hạn nhất định khi thực hiện nhiệm vụ.

(Điều 352.2 BLHS)

TÒA ÁP DỤNG VÀO VỤ NÀY

Các lái xe ký hợp đồng lao động, được giao vận hành xe, tiếp nhận nhiên liệu và quản lý phương tiện. Tòa xác định họ đã **lợi dụng nhiệm vụ, trách nhiệm được giao** để chiếm đoạt nhiên liệu do công ty cấp, tức tài sản mình có trách nhiệm quản lý.

CĂN CỨ: Điều 352.2, Điều 353.6 Bộ luật Hình sự 2015 (VBHN 135/VBHN-VPQH); Bản án 278/2025/HS-PT, Nhận định [2]

PHÂN TÍCH 2

Nhân viên cây xăng không làm cho công ty, vì sao cũng bị xử tham ô?

VÌ LÀ ĐỒNG PHẠM

Đồng phạm là trường hợp **hai người trở lên cố ý cùng thực hiện một tội phạm**.

Người đồng phạm gồm người tổ chức, người thực hành, người xúi giục và **người giúp sức**: người tạo điều kiện tinh thần hoặc vật chất cho việc thực hiện tội phạm.

(Điều 17.1, 17.3 BLHS)

TÒA ÁP DỤNG VÀO VỤ NÀY

Từ năm 2021, các lái xe **nhận sự giúp sức của H7**, nhân viên cửa hàng xăng dầu cung cấp nhiên liệu cho công ty, để nâng khống số lít và chiếm đoạt tiền thanh toán của công ty. H7 hưởng 36 triệu đồng và bị kết án cùng tội "Tham ô tài sản".

Điểm đáng chú ý: H7 không phải người lao động của Công ty G nhưng vẫn bị xử cùng tội với các lái xe.

Tòa xét vai trò từng người: H7, H1, T8, D thực hiện ở giai đoạn sau nên **vai trò thấp hơn**, nhận mức án thấp nhất (24 tháng tù).

CĂN CỨ: Điều 17, Điều 58 Bộ luật Hình sự 2015; Bản án 278/2025/HS-PT, Nhận định [2], [4]

PHÂN TÍCH 3

Mỗi người chỉ hưởng 20–38 triệu, sao bị xử ở khung 7–15 năm tù?

KHUNG 1: TỪ 02 NĂM ĐẾN 07 NĂM TÙ

Chiếm đoạt tài sản trị giá **từ 2 triệu đến dưới 100 triệu đồng.**

(Điều 353.1 BLHS)

Nếu tính riêng phần mỗi lái xe được hưởng (20,5 đến 38,85 triệu), số tiền nằm ở khung này.

KHUNG 2: TỪ 07 NĂM ĐẾN 15 NĂM TÙ

Chiếm đoạt tài sản trị giá **từ 100 triệu đến dưới 500 triệu đồng.**

(Điều 353.2.d BLHS)

Tòa xác định **tổng số tiền 13 bị cáo chiếm đoạt là 441,55 triệu đồng** và xử tất cả theo khung này.

VÌ SAO MỨC ÁN THỰC TẾ CHỈ 24–36 THÁNG?

Các bị cáo **tự nguyện khắc phục hậu quả, thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải** (Điều 51.1.b, 51.1.s BLHS) và có tình tiết khác như bị hại xin giảm nhẹ (Điều 51.2 BLHS).

Có từ hai tình tiết giảm nhẹ tại Điều 51.1 nên Tòa được xử **dưới mức thấp nhất của khung**, trong khung liền kề nhẹ hơn (Điều 54.1 BLHS): 24–36 tháng thuộc khung 1.

CĂN CỨ: Điều 51, Điều 54, Điều 353 Bộ luật Hình sự 2015; Bản án 278/2025/HS-PT, Nhận định [2], [4]

PHÂN TÍCH 4

Đã nộp lại đủ tiền, bị hại xin giảm nhẹ, vì sao vẫn phải đi tù?

LUẬT CHO PHÉP, NHƯNG KHÔNG BẮT BUỘC

Khi xử phạt tù **không quá 03 năm**, căn cứ nhân thân và tình tiết giảm nhẹ, **nếu xét thấy không cần phải bắt chấp hành hình phạt tù** thì Tòa án cho hưởng án treo.

(Điều 65.1 BLHS)

Cả 11 bị cáo kháng cáo đều bị phạt không quá 36 tháng tù.

TÒA XÉT THẤY VẪN CẦN CÁCH LY

Tòa ghi nhận khắc phục toàn bộ, bị hại xin giảm nhẹ, hoàn cảnh khó khăn nên **giảm một phần hình phạt**.

Nhưng Tòa cho rằng **vẫn phải cách ly các bị cáo một thời gian** để giáo dục riêng và phòng ngừa chung.

Bài học: khắc phục hậu quả giúp giảm án, không phải "vé" để được án treo.

Án treo chỉ áp dụng khi Tòa án "xét thấy không cần phải bắt chấp hành hình phạt tù". Ở vụ này, Tòa vẫn quyết định cách ly để bảo đảm tính nghiêm minh của pháp luật.

CĂN CỨ: Điều 65.1 Bộ luật Hình sự 2015; Bản án 278/2025/HS-PT, Nhận định [4]

4 lỗi hỏng quản lý giúp sai phạm kéo dài gần 10 năm

1. KHÔNG KHOÁN ĐỊNH MỨC

Công ty duyệt cấp nhiên liệu theo mức tiêu thụ thực tế và đề nghị của lái xe, không khoán định mức tiêu hao.

2. KHÔNG KIỂM TRA THỰC TẾ

Công ty không kiểm tra định mức sử dụng nhiên liệu thực tế của từng xe.

3. KHÔNG GIAO XE CÓ ĐỊNH

Không giao cố định mỗi xe cho một lái xe quản lý, nên khó quy trách nhiệm cho từng người.

4. GIÁM SÁT VẮNG MẶT

Quy trình có giám sát của nhân viên Tổng vụ khi đổ nhiên liệu, nhưng thực tế họ thường không có mặt.

Hệ quả khi xử lý: giám định chỉ đo được mức tiêu hao tại thời điểm kiểm tra; mức tiêu hao trung bình của từng xe trong gần 10 năm **không có căn cứ để xác định**. Số tiền chiếm đoạt chủ yếu dựa trên lời khai, được ghi nhận là số tiền tối thiểu.

CĂN CỨ: Bản án 278/2025/HS-PT, phần Nội dung vụ án và Kết luận giám định ngày 26/4/2024

KHUYẾN NGHỊ

Doanh nghiệp cần làm gì để không trở thành "Công ty G" tiếp theo?

ĐỊNH MỨC VÀ ĐỐI CHIẾU

Ban hành định mức tiêu hao nhiên liệu cho từng xe; định kỳ đối chiếu số lít đã cấp với nhật ký hành trình và quãng đường thực tế của các tuyến cố định.

GIAO XE VÀ HỢP ĐỒNG TRÁCH NHIỆM

Giao xe cố định cho từng lái xe. Người lao động tiêu hao vật tư quá định mức phải bồi thường theo nội quy lao động hoặc hợp đồng trách nhiệm (Điều 129.2 BLLĐ).

KIỂM SOÁT KHÂU THANH TOÁN

Không để một mắt xích duy nhất xác nhận số lít; đối chiếu chứng từ của nhà cung cấp với phiếu đổ nhiên liệu có chữ ký người nhận và bộ phận quản lý.

NỘI QUY VÀ KỶ LUẬT

Hành vi trộm cắp, tham ô tại nơi làm việc là căn cứ sa thải (Điều 125.1 BLLĐ). Nêu rõ trong nội quy và phổ biến cho người lao động.

CĂN CỨ: Điều 125.1, Điều 129.2 Bộ luật Lao động 2019 (VBHN 18/VBHN-VPQH)

KHUYẾN NGHỊ

Người lao động cần biết: "vài lít xăng" có thể thành án tù

ĐƯỢC GIAO QUẢN LÝ TÀI SẢN LÀ CÓ TRÁCH NHIỆM

Người làm theo hợp đồng, được giao nhiệm vụ và quyền hạn nhất định, có thể là "người có chức vụ" theo Điều 352.2 BLHS, kể cả ở doanh nghiệp tư nhân.

SỐ NHỎ CỘNG DỒN THÀNH SỐ LỚN

Mỗi lần 3–4 lít, nhưng cộng dồn nhiều năm và nhiều người, tổng số tiền 441,55 triệu đồng đưa cả nhóm vào khung 07–15 năm tù.

"AI CŨNG LÀM" KHÔNG LÀ LÝ DO

Cả 12 lái xe và người giúp sức bên ngoài đều bị kết án. Người tham gia sau, hưởng ít hơn vẫn bị xử cùng tội.

HẬU QUẢ KHÔNG CHỈ LÀ ÁN TÙ

Người phạm tội tham ô còn bị cấm đảm nhiệm chức vụ từ 01 đến 05 năm, có thể bị phạt tiền từ 60 đến 200 triệu đồng (Điều 353.5 BLHS); có thể bị sa thải (Điều 125.1 BLLĐ).

Tài liệu cung cấp thông tin tổng quan, không thay thế ý kiến tư vấn cho từng trường hợp cụ thể.

CĂN CỨ: Điều 352.2, Điều 353 Bộ luật Hình sự 2015; Điều 125.1 Bộ luật Lao động 2019; Bản án 278/2025/HS-PT

Liên Hệ Với Chúng Tôi

Đội ngũ luật sư và chuyên gia pháp lý của DEDICA luôn sẵn sàng hỗ trợ. Hãy liên hệ ngay để được tư vấn và cung cấp dịch vụ pháp lý chuyên sâu.

Doanh nghiệp và Đầu tư
Hình sự/Tội phạm

Tư Vấn Pháp Lý Thường Xuyên
Mua bán & sáp nhập (M&A)

Giải quyết tranh chấp
Nhãn hiệu & Bản quyền

Địa chỉ

Tầng 11, Tòa nhà A&T, Số 171 Hai Bà Trưng,
Phường Xuân Hòa, TP. Hồ Chí Minh

Điện thoại

+84 39 969 0012

Email

david@dedica-law.com

Website

www.dedica-law.com

Hãy gọi ngay cho chúng tôi hoặc để lại lời nhắn để được tư vấn.